

**UNIWERSYTET
TECHNOLOGICZNO-HUMANISTYCZNY**
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
WYDZIAŁ TRANSPORTU I ELEKTROTECHNIKI

Program studiów dla kierunku:

Turystyka i rekreacja

obowiązujący od roku akademickiego 2019/2020

Stopień: pierwszy

Studia: STACJONARNE

Profil: praktyczny

Spis treści

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW	3
1. Nazwa kierunku studiów	3
2. Klasyfikacja ISCED	3
3. Poziom studiów	3
4. Poziom PRK.....	3
5. Profil studiów	3
6. Dyscypliny naukowe ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów:	3
7. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin:.....	3
8. Koncepcja kształcenia	3
a) cele kształcenia:	3
b) zgodność koncepcji kształcenia:	4
c) wzorce krajowe i międzynarodowe wykorzystane przy opracowaniu programu studiów	5
d) główne założenia i cele polityki jakości oraz wpływ jej realizacji na doskonalenie koncepcji kształcenia, w tym rola i znaczenie interesariuszy zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia	5
9. Wymagania wstępne – oczekiwane kompetencje kandydata i zasady rekrutacji	6
10. Tytuł zawodowy nadany absolwentom studiów	6
11. Możliwości zatrudnienia i kontynuowania kształcenia przez absolwentów	6
II. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ.....	8
1. Efekty uczenia się dla kierunku <i>Turystyka i rekreacja</i>	8
2. Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 6 i Uniwersalne Charakterystyki Poziomów w PRK poziom 6.....	8
3. Odniesienie efektów kierunkowych (EKU) do charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na 6 poziomie PRK.....	11
4. Pokrycie charakterystyk efektów uczenia się przez efekty kierunkowe (KEU)	14
III. OPIS PROGRAMU STUDIÓW	16
1. Forma studiów:.....	16
2. Liczba punktów ECTS niezbędna do uzyskania kwalifikacji:	16
3. Liczba semestrów:.....	16
4. Struktura studiów	16
5. Opis poszczególnych przedmiotów	17
6. Matryca efektów uczenia się	17
7. Plan studiów	17
8. Sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów	17
9. Praktyka.....	23
10. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu	26
11. Zasady rejestracji na kolejny semestr oraz dozwolony deficyt punktów ECTS po poszczególnych semestrach.....	27
12. Zasady dyplomowania.....	27

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

1. Nazwa kierunku studiów

Turystyka i rekreacja

2. Klasyfikacja ISCED

1015

3. Poziom studiów

studia I stopnia

4. Poziom PRK

6

5. Profil studiów

Praktyczny

6. Dyscypliny naukowe ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, do której przyporządkowany jest kierunek studiów:

nauki o zarządzaniu i jakości - dyscyplina wiodąca (dziedzina nauk społecznych)

inżynieria lądowa i transport (dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych)

nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych)

7. Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin:

nauki o zarządzaniu i jakości – 51%

inżynieria lądowa i transport – 22%

nauki o Ziemi i środowisku – 27%

8. Koncepcja kształcenia

a) cele kształcenia:

Student Wydziału Transportu i Elektrotechniki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu zdobywa kwalifikacje pierwszego stopnia na interdyscyplinarnym kierunku studiów *Turystyka i rekreacja* o profilu praktycznym. Studia prowadzone są zgodnie z wymogami Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Głównym celem kształcenia jest wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu:

- przyrodniczych uwarunkowań rozwoju i funkcjonowania turystyki w nowoczesnym społeczeństwie,
- społecznych, ekonomicznych, geograficznych, politycznych i kulturowych warunków rozwoju branży turystycznej,
- zarządzania bazą turystyczną,
- funkcjonowania podmiotów gospodarki turystycznej w warunkach globalizacji i integracji europejskiej,
- technicznych podstaw funkcjonowania i rozwoju gospodarki turystycznej z uwzględnieniem innowacyjnych technologii.

Ponadto celem kształcenia jest wyposażenia studenta w podstawowe umiejętności z zakresu ratownictwa (pierwszej pomocy przedmedycznej), organizacji i prowadzenia badań rynku usług turystycznych i rekreacyjnych, efektywnej komunikacji interpersonalnej, w tym profesjonalnej obsługi klientów, a także w wiedzę z zakresu wyposażenia technicznego obiektów turystycznych oraz atrakcyjności turystycznej regionów Polski i świata.

b) zgodność koncepcji kształcenia:

– z misją i celami strategicznymi Uczelni

Program studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja* jest spójny z Misją Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu oraz Wydziału Transportu i Elektrotechniki, zawartej w przesłaniu „*KU GODNEJ PRZYSZŁOŚCI*”, co wiąże się z kształceniem kolejnych pokoleń specjalistów z dziedziny turystyki i rekreacji, o rozległych horyzontach, świadomych swych przekonań oraz rozumiejących i respektujących światopogląd innych. To wszechstronne kształcenie ma wносить istotny wkład w integralny system rozwoju regionu, a także całego społeczeństwa polskiego i społeczeństw innych krajów. Wiedza i wychowanie zdobywane w Uczelni mają służyć naszej Ojczyźnie i integracji europejskiej.

Oznacza to:

- szerzenie i przekazywanie wiedzy dla jak największego kręgu młodego pokolenia, z użyciem współczesnych środków przekazu informacji i przy zachowaniu wysokich standardów nauczania;
- zapewnienie młodzieży możliwości wyboru szerokiego zakresu kształcenia w zależności od zdolności i oczekiwań, poprzez nauczanie na studiach o szerokim wachlarzu specjalności kształcenia;
- dążenie do poszerzania praw akademickich w zakresie wiedzy technicznej, przyrodniczej i ekonomiczno-humanistycznej;
- tworzenie warunków do harmonijnego funkcjonowania społeczności akademickiej oraz szerzenie idei przedsiębiorczości i innowacyjności w tym środowisku;
- tworzenie wizerunku Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu jako uczelni europejskiej,
- współpracę z innymi uczelniami miasta Radomia oraz innymi środowiskami akademickimi w kraju i za granicą.

Szybkość zmian otoczenia społeczno-gospodarczego powoduje, że za istotną część swej misji Uniwersytet uznaje promowanie kształcenia ustawicznego i tworzenie do tego sprzyjających warunków.

Kształcenie studentów na kierunku *Turystyka i rekreacja* odzwierciedlające misję Uczelni jest realizowane poprzez odkrywanie i przekazywanie wiedzy oraz aktywną współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego i sektora branży turystycznej.

– z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, prowadzonymi w jednostce badaniami

Program studiów na kierunku *Turystyka i rekreacja* i efekty kierunkowe uczenia się zostały opracowane w nawiązaniu do strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku, w której przewiduje się wzrost znaczenia turystyki w gospodarce regionu, poprzez stałe wspieranie rozwoju bazy turystycznej, kreowanie produktów turystycznych oraz organizację wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych o charakterze międzynarodowym. Uwzględniono także założenia zawarte w *Strategii zrównoważonego rozwoju powiatu radomskiego*, które dotyczą możliwości wykorzystania środowiska przyrodniczego i kulturowego dla potrzeb turystyki.

Kierunkowe efekty uczenia się zostały ponadto skonsultowane i zaakceptowane przez potencjalnych pracodawców, takich jak: regionalne organizacje turystyczne, obiekty hotelowe, agencje turystyczne, biura podróży, jednostki samorządu terytorialnego, w tym:

- Hotel Arbiter w Radomiu,
- Muzeum Okręgowe im. Jacka Malczewskiego w Radomiu,
- OST „Gromada” w Radomiu,
- Centrum Sztuki Współczesnej „ELEKTROWNIA” w Radomiu,
- Urząd Gminy Jedlnia-Letnisko.

Efekty uczenia się korespondują z oczekiwaniami pracodawców na terenie województwa mazowieckiego, regionów ościennych oraz całego kraju.

Efekty uczenia się nawiązują również do prowadzonych w jednostce badań – prac rozwojowych, w tym badań typowych dla tego kierunku.

– z obszarami działalności zawodowej i gospodarczej (profil praktyczny)

Efekty uczenia się nawiązują do struktury zatrudnienia i gospodarki w powiecie radomskim i województwie mazowieckim. Ponadto uwzględniono trendy zmian w globalizującej się gospodarce i strukturze demograficznej polskiego i europejskiego społeczeństwa. Wiedza i umiejętności absolwentów będą mogły być wykorzystane dla kreowania nowoczesnego produktu turystycznego regionu, innowacyjnych form obsługi ruchu turystycznego oraz wspierania gospodarki lokalnej i regionalnej.

c) wzorce krajowe i międzynarodowe wykorzystane przy opracowaniu programu studiów

Program studiów przygotowany został w oparciu o ogólne efekty uczenia się. Zarówno od strony operacyjnej, jak i instytucjonalnej był wspierany przez system zapewnienia jakości kształcenia, który został opracowany zgodnie ze wskazówkami ENQA (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*, 2015).

Ze względu na praktyczny charakter studiów, wymienione międzynarodowe wzorce w realizowanym procesie kształcenia nie były dominujące, stanowiły zaś uzupełnienie metodycznego podejścia do opracowania programu studiów.

d) główne założenia i cele polityki jakości oraz wpływ jej realizacji na doskonalenie koncepcji kształcenia, w tym rola i znaczenie interesariuszy zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia

Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) w UTH Radom funkcjonuje od 2014 r. na podstawie uchwały Nr 000-7/4/2014 Senatu z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UTH Radom.

USZJK zawiera rozwiązania w zakresie monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia. System funkcjonuje w oparciu o uczelniane, krajowe i międzynarodowe dobre praktyki, zaangażowanie całej wspólnoty akademickiej i świadome współtworzenie kultury jakości: z poszanowaniem wartości i tradycji akademickich, autonomii i specyfiki kierunku, z uwzględnieniem interesariuszy zewnętrznych.

Prowadzona w Uczelni polityka jakości pozwala na monitorowanie, korygowanie i dostosowywanie procesu dydaktycznego do zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego regionu i kraju oraz weryfikację efektów kształcenia zgodnie z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy. Działania antyplagiatowe, jakim poddawane są prace dyplomowe oraz stała ocena dydaktyki przez studentów i rektora oraz dziekanów wymuszają wysoką jakość pracy zarówno młodzieży studiującej, jak i nauczycieli akademickich.

Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Transportu i Elektrotechniki wprowadzony został uchwałą nr XII/29/05/2015 Rady WTiE z dn. 29.05.2015 r. i zmodyfikowany uchwałą nr VI/10/06/2016 Rady Wydziału Transportu i Elektrotechniki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 10.06.2016 r. w sprawie: zatwierdzenia zaktualizowanych procedur Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (Załącznik 4). Uchwałą nr VII/28/10/2016 Rady Wydziału Transportu i Elektrotechniki z dn. 28.10.2016 r. powołano Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na kadencję 2016-2020.

Wszystkie prace dyplomowe sprawdzane są pod względem samodzielności ich przygotowania przez studentów przy pomocy elektronicznego systemu antyplagiatowego – Jednolitego Systemu Antyplagiatowego JSA - <https://jsa.opi.org.pl/>

Na WTiE prowadzone są badania opinii studentów dotyczące jakości procesu dydaktycznego. Studenci wyrażają swoją opinię drogą elektroniczną na platformie *Wirtualna Uczelnia*. W badaniu biorą udział studenci wszystkich kierunków prowadzonych na Wydziale, w tym *Turystyki i rekreacji*. Studenci odnoszą się m.in. do organizacji i treści merytorycznych zajęć, sposobu przekazywania wiedzy i prowadzenia zajęć, obiektywności ocen oraz kultury osobistej nauczyciela akademickiego. Ankieta jest przeprowadzana dwa razy w roku – w semestrze zimowym i semestrze letnim. Badanie to odbywa się z poszanowaniem zasad poufności i anonimowości. Wyniki badań ankietowych są analizowane, przetwarzane i przekazywane poszczególnym pracownikom, a zbiorcze zestawienia są udostępniane interesariuszom wewnętrznym, a także umieszczane na stronie internetowej WTiE.

Uczelnia i Wydział współpracuje z przedsiębiorstwami, instytucjami usługowymi, szkołami i jednostkami samorządu terytorialnego. We współpracy tej wykorzystywana jest wiedza i doświadczenie kadry akademickiej oraz zapał i aktywność studentów w ramach kół naukowych.

Z interesariuszami konsultowane są także efekty uczenia się i programy studiów. Biorą oni także aktywny udział w pracach związanych z podnoszeniem jakości kształcenia. Również praktyki zawodowe studentów są organizowane w ścisłej współpracy z interesariuszami. Często są oni podmiotami przyjmującymi studentów na praktyki zawodowe.

W UTH Radom aktywnie działa Biuro Karier, które monitoruje kariery zawodowe absolwentów Uczelni. Biuro to, także ściśle współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

9. Wymagania wstępne – oczekiwane kompetencje kandydata i zasady rekrutacji

Rekrutacja na studia pierwszego stopnia na kierunek *Turystyka i rekreacja* prowadzona jest zgodnie z warunkami, trybem, sposobem jej przeprowadzenia oraz w terminach ustalonych przez Senat UTH Radom. Uchwała Senatu udostępniana jest na stronie Uczelni nie później niż do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym ma się odbyć rekrutacja.

10. Tytuł zawodowy nadany absolwentom studiów

Po ukończeniu studiów I stopnia na kierunku *Turystyka i rekreacja* absolwent otrzymuje tytuł zawodowy *licencjat*.

11. Możliwości zatrudnienia i kontynuowania kształcenia przez absolwentów

Absolwent kierunku *Turystyka i rekreacja* dzięki wiedzy i umiejętnościom zdobytym w trakcie kształcenia teoretycznego i praktycznego, będzie odpowiednio przygotowany zarówno

do prowadzenia własnej działalności gospodarczej w prężnie rozwijającej się branży turystyczno-rekreacyjnej, jak również do pracy w już istniejących przedsiębiorstwach.

Ponadto absolwent tego kierunku będzie mógł podjąć pracę w: biurach podróży, obiektach hotelowych i gastronomicznych, ośrodkach wypoczynkowych, sportowych, rekreacyjnych i uzdrowiskowych, regionalnych i lokalnych organizacjach turystycznych, centrach informacji turystycznej, towarzystwach turystyczno-krajoznawczych, a także w administracji publicznej i innych jednostkach świadczących usługi z zakresu turystyki i rekreacji.

Absolwent kierunku *Turystyka i rekreacja* ma przygotowanie do podjęcia studiów drugiego stopnia. Może także kontynuować naukę na studiach podyplomowych z zakresu zarządzania bazą turystyczną i zasobami ludzkimi, organizacją ruchu turystycznego, *public relations*, itp.

II. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

1. Efekty uczenia się dla kierunku *Turystyka i rekreacja*

Efekty uczenia się, zatwierdzone uchwałą Nr 000-3/24/2019 Senatu Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 4 kwietnia 2019 r. w sprawie: określenia efektów uczenia się dla kierunku *Turystyka i rekreacja* tabela 4 (Tabela odniesień kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia).

2. Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 6 i Uniwersalne Charakterystyki Poziomów w PRK poziom 6

Tabela 1. Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Kategoria charakterystyki efektów uczenia się	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu	Poziom 6
Wiedza: zna i rozumie	Zakres i głębia / kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P6S_WG1	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
		P6S_WK1	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji
		P6S_WK2	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
		P6S_WK3	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości
Umiejętności: potrafi	Wykorzystanie wiedzy / rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P6S_UW1	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji,

			– dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych
		P6S_UW2	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów
	Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P6S_UK1	komunikować się z otoczeniem użyciem specjalistycznej terminologii
		P6S_UK2	brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich
		P6S_UK3	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P6S_UO1	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole
		P6S_UO2	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)
	Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P6S_UU1	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie
	Kompetencje społeczne: jest gotów do	P6S_KK1	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
		P6S_KK2	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
		P6S_KO1	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego
		P6S_KO2	inicjowania działania na rzecz interesu publicznego
		P6S_KO3	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
		P6S_KR1	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu

Tabela 2. Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich – poziom 6

Kategoria charaktery- styki efektów ucze- nia się	Kategoria opisowa – aspekty o pod- stawowym znacze- niu	Kod składnika opisu	Poziom 6
Wiedza: zna i rozumie	Zakres i głębia – kompletność per- spektywy poznaw- czej zależności	P6S_WG1	podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych
	Kontekst – uwarun- kowania, skutki	P6S_WK1	ogólne zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości
Umiejętności: potrafi	Wykorzystanie wie- dzy – rozwiązy- wane problemy i wykonywane zada- nia	P6S_UW1	planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiar i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski
		P6S_UW2	przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji za- dań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu: – wykorzystać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne, – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatech- niczne, w tym aspekty etyczne – dokonać wstępnej oceny ekonomicznej propono- wanych rozwiązań i podejmowanych działań inży- nierskich
		P6S_UW3	dokonać krytycznej analizy sposobu funkcyjowa- nia istniejących rozwiązań technicznych i oceniać te rozwiązania
		P6S_UW4	projektować – zgodnie z zadaną specyfikacją – oraz wykonać typowe dla kierunku studiów proste urządzenia, obiekty, systemy lub zrealizować pro- cesy, używając odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów
		P6S_UW5	rozwiązywać praktyczne zadania inżynierskie wy- magające korzystania ze standardów i norm inży- nierskich oraz stosowania technologii właściwych dla kierunku studiów, wykorzystując doświadcze- nie zdobyte w środowisku zajmującym się zawo- dowo działalnością inżynierską
		P6S_UW6	wykorzystać zdobyte w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską doświad- czenie związane z utrzymaniem urządzeń, objek- tów i systemów typowych dla kierunku studiów

Tabela 3. Uniwersalne Charakterystyki Poziomów w PRK – poziom 6

WIEDZA	UMIEJĘTNOŚCI	KOMPETENCJE SPOŁECZNE
ZNA I ROZUMIE:	POTRAFI:	JEST GOTÓW DO:
P6U_W w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	P6U_U innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko	P6U_K kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań

3. Odniesienie efektów kierunkowych (EKU) do charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na 6 poziomie PRK

Tabela 4. Tabela odniesień kierunkowych efektów uczenia się do uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy

KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ					
Nazwa kierunku studiów: Turystyka i rekreacja Poziom studiów: pierwszego stopnia Poziom kwalifikacji (PRK): 6 Profil studiów: praktyczny Dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości (dziedzina nauk społecznych) - wiodąca ; inżynieria lądowa i transport (dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych); nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych)					
Lp.	Symbol kierunkowych efektów uczenia się (EKU)	Opis efektów uczenia się dla kierunku Absolwent po ukończeniu kierunku studiów zna i rozumie (W) potrafi (U) jest gotów do (K):	Odniesienie do ogólnych charakterystyk efektów uczenia się		
			Uniwersalna charakterystyka pierwszego stopnia (U) symbol	Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK	
				symbol	umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
WIEDZA (W)					
1.	K_WG01	Ma wiedzę z zakresu metod matematycznych, w szczególności statystyki, niezbędną do rozumienia i analizy zjawisk ilościowych i ich zastosowań praktycznych.	P6U_W	P6S_WG1	
2.	K_WG02	Ma wiedzę z zakresu ekonomii, zarządzania, socjologii, psychologii, logistyki potrzebną do zrozumienia zjawisk i procesów zachodzących w turystyce i rekreacji i ich zastosowań praktycznych.	P6U_W	P6S_WG1	
3.	K_WG03	Zna metody i techniki badawcze stosowane do pozyskiwania danych właściwych dla nauk społecznych i ich zastosowania praktyczne.	P6U_W	P6S_WG1	
4.	K_WG04	Zna systemy organizacji i obsługi sektora turystyki i rekreacji oraz zasady funkcjonowania podmiotów na rynku usług turystycznych i rekreacyjnych.	P6U_W	P6S_WG1	
5.	K_WG05	Zna i rozumie podstawy tworzenia i stosowania prawa oraz zakres jego regulacji w działalności turystycznej i rekreacyjnej.	P6U_W	P6S_WG1	
6.	K_WG06	Zna techniki komunikacji interpersonalnej i marketingowej.	P6U_W	P6S_WG1	
7.	K_WG07	Zna i rozumie procesy fizyko-chemiczne i biologiczne związane ze zdrowiem i życiem człowieka.	P6U_W	P6S_WG1	
8.	K_WG08	Zna i rozumie zjawiska i procesy przyrodnicze, ekologiczne, fizycznogeograficzne kształtujące i organizujące przestrzeń turystyczną.	P6U_W	P6S_WG1	

9.	K_WG09	Zna zasady promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, ich znaczenie w turystyce i rekreacji, oraz w procesie fizycznego, psychicznego i społecznego rozwoju człowieka.	P6U_W	P6S_WG1	
10.	K_WG10	Posiada wiedzę o środowisku przyrodniczym, formach ochrony przyrody i dziedzictwie kulturowym kraju i prawne podstawy ich tworzenia.	P6U_W	P6S_WG1	
11.	K_WG11	Zna i rozumie podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych oraz zasady eksploatacji urządzeń technicznych.	P6U_W		P6S_WG1
12.	K_WG12	Ma wiedzę ogólną dotyczącą projektowania i użytkowania systemów technicznych i logistycznych, zasad kształtowania i funkcjonowania infrastruktury technicznej, w szczególności w obszarze turystyki i rekreacji.	P6U_W		P6S_WG1
13.	K_WG13	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną o środkach transportu i infrastrukturze transportowej oraz wiedzę ogólną o infrastrukturze turystycznej i rekreacyjnej.	P6U_W		P6S_WG1
14.	K_WG14	Ma wiedzę ogólną z zakresu telematyki oraz uporządkowaną wiedzę z zakresu informatyki użytkowej i telekomunikacji.	P6U_W		P6S_WG1
15.	K_WG15	Zna podstawowe zasady prawne i etyczne dotyczące pisania prac dyplomowych, wymogi techniczne przygotowania i opracowania pracy licencjackiej oraz klasyfikuje, ocenia i dobiera odpowiednie do wymogów merytorycznych realizowanego projektu metody, techniki i narzędzia badawcze.	P6U_W	P6S_WG1	
16.	K_WK16	Zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej. Zna i rozumie warunki, formy i zasady prowadzenia działalności gospodarczej, w tym do tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, w szczególności w sektorze turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_WK1 P6S_WK2 P6S_WK3	
17.	K_WK17	Ma wiedzę w zakresie zarządzania, w tym zarządzania jakością oraz zna i rozumie zasady zarządzania organizacjami.	P6U_W	P6S_WK1 P6S_WK2	
18.	K_WK18	Ma wiedzę o człowieku, jego potrzebach i rodzajach zachowań społecznych i fizjologicznych, wyodrębniających rodzaje i kategorie popytowych zachowań turystycznych i wolnoczasowych.	P6U_W	P6S_WK1 P6S_WK2	
19.	K_WK19	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6U_W	P6S_WK2	
20.	K_WK20	Rozumie wpływ społecznych i cywilizacyjnych zmian na styl życia społeczności lokalnej, regionalnej, krajowej, światowej.	P6U_W	P6S_WK1 P6S_WK2	
UMIEJĘTNOŚCI (U)					
21.	K_UW01	Potrafi wykorzystać poznane metody i narzędzia badawcze oraz techniki komputerowe do analizy i oceny zjawisk i procesów zachodzących w obszarze turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_UW1 P6S_UW2	P6S_UW5
22.	K_UW02	Potrafi zaplanować i zorganizować przedsięwzięcie turystyczne i rekreacyjne, z uwzględnieniem wymagań prawnych, technicznych, ekonomicznych i środowiskowych.	P6U_W	P6S_UW1 P6S_UW2	
23.	K_UW03	Identyfikuje, rozumie i analizuje zjawiska społeczne i gospodarcze zachodzące w obszarze turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_UW1	
24.	K_UW04	Potrafi wykorzystać właściwe techniki informacyjno-komunikacyjne w obsłudze turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_UW2	
25.	K_UW05	Potrafi przeprowadzić analizę i ocenę uwarunkowań funkcjonowania podmiotów sektora turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_UW3	
26.	K_UW06	Potrafi dobrać i wykorzystać metody i techniki zarządzania; dokonać analizy i oceny różnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych w przedsiębiorstwie.	P6U_W	P6S_UW2 P6S_UW3	P6S_UW5
27.	K_UW07	Potrafi dokonać oceny atrakcyjności środowiska przyrodniczego i antropogenicznego, wykorzystać wiedzę geograficzną, krajoznawczą i kartograficzną dla potrzeb turystyki, rozumie i prawidłowo interpretuje relacje pomiędzy środowiskiem przyrodniczym a działalnością gospodarczą człowieka. Potrafi wykorzystywać walory przyrodnicze i antropogeniczne na potrzeby tworzenia przedsięwzięć związanych z zagospodarowaniem turystycznym i rekreacyjnym przestrzeni w różnych regionach.	P6U_W	P6S_UW1	
28.	K_UW08	Identyfikuje procesy fizjologiczne człowieka w czasie pracy i wypoczynku, identyfikuje i ocenia reakcje na wysiłek i zmęczenie osób w różnym wieku; ocenia skutki uczestniczenia w turystyce i rekreacji. Potrafi zaplanować i zaprojektować odpowiednie dla potrzeb społecznych i zdrowotnych formy turystyki i rekreacji.	P6U_W	P6S_UW1 P6S_UW2 P6S_UW3	
29.	K_UW09	Potrafi poprawnie analizować i korzystać z map topograficznych, sozologicznych i turystycznych. Potrafi poprawnie interpretować przedstawione na nich obiekty. Potrafi dokonać prostych obliczeń w oparciu o mapę.	P6U_W	P6S_UW1 P6S_UW2 P6S_UW3	
30.	K_UW10	Potrafi pozyskiwać informacje techniczne z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie.	P6U_W	P6S_UW2	P6S_UW1
31.	K_UW11	Potrafi posługiwać się urządzeniami technicznymi wykorzystywanymi w obszarze turystyki i rekreacji.	P6U_W		P6S_UW3 P6S_UW6
32.	K_UW12	Potrafi zastosować właściwie dobrane metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne; przeprowadzić i zinterpretować wyniki badań oraz dobrać odpowiednie narzędzia informatyczne do opracowania danych statystycznych, wyników badań, pomiarów i obliczeń.	P6U_W		P6S_UW1 P6S_UW2 P6S_UW3 P6S_UW4

33.	K_UW13	Potrafi dobrać i wykorzystać różne rozwiązania techniczne adekwatne do założonych celów i posiadanych środków. Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zagadnień – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym aspekty etyczne.	P6U_W		P6S_UW2 P6S_UW3 P6S_UW4 P6S_UW5 P6S_UW6
34.	K_UK14	Potrafi formułować poprawne wypowiedzi pisemne i ustne w tematyce związanej z turystyką i rekreacją oraz społeczno-gospodarczymi, technicznymi i środowiskowymi uwarunkowaniami ich funkcjonowania; potrafi wyrażać oceny i przekazywać swoją wiedzę. Potrafi prawidłowo skonstruować formalny układ opracowania branżowego i określić jego strukturę odpowiadającą przyjętemu układowi celów i hipotez roboczych.	P6U_U	P6S_UK1 P6S_UK2	
35.	K_UK15	Potrafi komunikować się w sposób werbalny i niewerbalny, wykorzystując różne techniki, w szczególności techniki negocjacji i mediacji, w środowisku zawodowym oraz w innym środowisku, wykorzystuje dostępne źródła informacji, w tym źródła elektroniczne.	P6U_U	P6S_UK1 P6S_UK2	
36.	K_UK16	Potrafi opisać i zaprezentować regiony turystyczne Polski, potrafi przedstawić ocenę ich atrakcyjności.	P6U_U	P6S_UK1 P6S_UK2	
37.	K_UK17	Potrafi formułować w formie pisemnej i ustnej zapytania i specyfikacje ofertowe z uwzględnieniem obowiązujących regulacji prawnych, norm i standardów inżynierskich.	P6U_U	P6S_UK1 P6S_UK2	
38.	K_UK18	Potrafi wyszukiwać, analizować i użytkować informacje ze źródeł w języku obcym na poziomie B2, w tym w zakresie właściwym dla turystyki i rekreacji.	P6U_U	P6S_UK3	
39.	K_UK19	Potrafi tworzyć spójne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym na poziomie B2, w tym w zakresie właściwym dla turystyki i rekreacji.	P6U_U	P6S_UK3	
40.	K_UO20	Potrafi planować i organizować pracę – indywidualną oraz w zespole, w tym zespołach interdyscyplinarnych.	P6U_U	P6S_UO1 P6S_UO2	
41.	K_UO21	Potrafi organizować przedsięwzięcia z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju w turystyce i rekreacji w sposób niezagrożający środowisku przyrodniczemu i zdrowiu człowieka. W razie zagrożenia zdrowia potrafi udzielić odpowiedniej podstawowej pomocy.	P6U_U	P6S_UO1	
42.	K_UO22	Potrafi pracować i współdziałać w grupie posługującej się językiem obcym na poziomie B2, w tym w zakresie właściwym dla turystyki i rekreacji, przyjmując w niej różne role.	P6U_U	P6S_UO1	
43.	K_UU23	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie.	P6U_U	P6S_UU1	
KOMPETENCJE (K)					
44.	K_KK01	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się (studia drugiego i trzeciego stopnia, studia podyplomowe, kursy) – podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych.	P6U_K	P6S_KK1	
45.	K_KK02	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.	P6U_K	P6S_KK2	
46.	K_KO03	Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego i przyrodniczego.	P6U_K	P6S_KO1	
47.	K_KO04	Jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego.	P6U_K	P6S_KO2	
48.	K_KO05	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, profesjonalny i odpowiedzialny.	P6U_K	P6S_KO3	
49.	K_KO06	Wykazuje szacunek wobec odmiennych kultur i różnych środowisk społecznych, różnorodności poglądów.	P6U_K	P6S_KO1 P6S_KO2	
50.	K_KO07	Jest gotów do odpowiedzialności za własną pracę i podejmowane decyzje oraz podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania.	P6U_K	P6S_KO3	
51.	K_KR08	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje pracownika sektora turystyki i rekreacji.	P6U_K	P6S_KR1	
Σ	Liczba efektów:			16W;20U; 8K	4W; 6U;0 K

4. Pokrycie charakterystyk efektów uczenia się przez efekty kierunkowe (KEU)

Tabela 5. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się przez kierunkowe efekty uczenia się (KEU)

TABELA POKRYCIA CHARAKTERYSTYK DRUGIEGO STOPNIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ PRZES KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Nazwa kierunku studiów: Turystyka i rekreacja Poziom studiów: pierwszego stopnia Poziom kwalifikacji (PRK): 6 Profil studiów: praktyczny Dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości (dziedzina nauk społecznych) - wiodąca ; inżynieria lądowa i transport (dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych); nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych)			
Lp.	Charakterystyki efektów uczenia się		Kierunkowe efekty uczenia się (EKU) symbol
	Charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK (S) symbol	Uniwersalne charakterystyki poziomu 6 w PRK (U) symbol	
WIEDZA (W)			
1.	P6S_WG1	P6U_W	K_WG01, K_WG02, K_WG03, K_WG04, K_WG05, K_WG06, K_WG07, K_WG08, K_WG09, K_WG10, K_W15
2.	P6S_WK1		K_WK16, K_WK17, K_WK18, K_WK20
3.	P6S_WK2		K_WK16, K_WK17, K_WK19, K_WK20
4.	P6S_WK3		K_WK16
UMIEJĘTNOŚCI (U)			
5.	P6S_UW1	P6U_U	K_UW01, K_UW02, K_UW03, K_UW07, K_UW08, K_UW09
6.	P6S_UW2		K_UW01, K_UW02, K_UW04, K_UW06, K_UW08, K_UW09, K_UW10
7.	P6S_UW3		K_UW05, K_UW06, K_UW08, K_UW09
8.	P6S_UK1		K_UK14, K_UK15, K_UK16, K_UK17
9.	P6S_UK2		K_UK14, K_UK15, K_UK16, K_UK17
10.	P6S_UK3		K_UK18, K_UK19
11.	P6S_UO1		K_UO20, K_UO21, K_UO22
12.	P6S_UO2		K_UO20
13.	P6S_UU1		K_UU23
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (K)			
14.	P6S_KK1	P6U_K	K_KK01
15.	P6S_KK2		K_KK02
16.	P6S_KO1		K_KO03, K_KO06
17.	P6S_KO2		K_KO04, K_KO06
18.	P6S_KO3		K_KO05, K_KO07
19.	P6S_KR1		K_KR08
Σ	Pokrycie pełne		

Tabela 6. Tabela pokrycia charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, przez kierunkowe efekty uczenia się

TABELA POKRYCIA CHARAKTERYSTYK DRUGIEGO STOPNIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ UMOŻLIWIAJĄCYCH UZYSKANIE KOMPETENCJI INŻYNIERSKICH, PRZEZ KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Nazwa kierunku studiów: Turystyka i rekreacja Poziom studiów: pierwszego stopnia Poziom kwalifikacji (PRK): 6 Profil studiów: praktyczny Dyscypliny: nauki o zarządzaniu i jakości (dziedzina nauk społecznych) - wiodąca; inżynieria lądowa i transport (dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych); nauki o Ziemi i środowisku (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych)			
Lp.	symbol	Opis charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich Absolwent po ukończeniu kierunku studiów: zna i rozumie (W) potrafi (U)	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (KEU)
WIEDZA (W)			
1.	P6S_WG1	podstawowe procesy zachodzące w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	K_WG11, K_WG12, K_WG13, K_WG14
2.	P6S_WK1	ogólne zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	X
UMIEJĘTNOŚCI (U)			
3.	P6S_UW1	przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu: – wykorzystać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne, – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym aspekty etyczne – dokonać wstępnej oceny ekonomicznej proponowanych rozwiązań i podejmowanych działań inżynierskich	K_UW10, K_UW12
4.	P6S_UW2	dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych i oceniać te rozwiązania	K_UW12, K_UW13
5.	P6S_UW3	projektować – zgodnie z zadaną specyfikacją – oraz wykonać typowe dla kierunku studiów proste urządzenia, obiekty, systemy lub zrealizować procesy, używając odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów	K_UW11, K_UW12, K_UW13
6.	P6S_UW4	rozwiązywać praktyczne zadania inżynierskie wymagające korzystania ze standardów i norm inżynierskich oraz stosowania technologii właściwych dla kierunku studiów, wykorzystując doświadczenie zdobyte w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską	K_UW12, K_UW13
7.	P6S_UW5	wykorzystać zdobyte w środowisku zajmującym się zawodowo działalnością inżynierską doświadczenie związane z utrzymaniem urządzeń, obiektów i systemów typowych dla kierunku studiów	K_UW01, K_UW06, K_UW13
8.	P6S_UW6	przy identyfikacji i formułowaniu specyfikacji zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu: – wykorzystać metody analityczne, symulacyjne i eksperymentalne, – dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym aspekty etyczne – dokonać wstępnej oceny ekonomicznej proponowanych rozwiązań i podejmowanych działań inżynierskich	K_UW11, K_UW13
Σ	Pokrycie 87,5%		

III. OPIS PROGRAMU STUDIÓW

1. Forma studiów:

stacjonarne

2. Liczba punktów ECTS niezbędna do uzyskania kwalifikacji:

210 ECTS

3. Liczba semestrów:

6

4. Struktura studiów

Kształcenie na kierunku *Turystyka i rekreacja* obejmuje 2325 godzin dydaktycznych, które realizowane są w następujących grupach przedmiotów:

- Grupa A – grupa zajęć podstawowych – obowiązkowych (615 godzin),
- Grupa B₁ – grupa zajęć kierunkowych – obowiązkowych (795 godzin),
- Grupa B₂ – grupa zajęć kierunkowych – do wyboru (325 godzin),
- Grupa C_{1A} – grupa zajęć obieralnych w zakresie (*Organizacja i obsługa ruchu turystycznego* lub *Rekreacja i turystyka aktywna* lub *Zarządzanie bazą turystyczną*) – zajęcia obowiązkowe (300 godzin), (wybór 1 z 2)
- Grupa D₁ – grupa zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – obowiązkowych (30 godzin),
- Grupa D₂ – grupa zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – do wyboru (30 godzin),
- Grupa E₁ – grupa zajęć ogólnouczeniowych – obowiązkowych (10 godzin),
- Grupa E₂ – grupa zajęć ogólnouczeniowych – do wyboru (180 godzin),
- Grupa H – grupa zajęć: Przygotowanie pracy dyplomowej lub/i przygotowanie do egzaminu dyplomowego (40 godzin).

Szczegółowe dane dotyczące struktury studiów zamieszczono w tabeli 7.

Tabela 7. Struktura przedmiotów na kierunku *Turystyka i rekreacja*

Lp.	Grupa zajęć	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS	% godzin	% punktów ECTS
1.	Podstawowe – obowiązkowe (A ₁)	615	45,5	20,00	21,67
2.	Kierunkowe – obowiązkowe (B ₁)	795	61	25,85	29,05
3.	Kierunkowe do wyboru (B ₂)	325	26	10,57	12,38
4.	Obieralne (C _{1A})	300	20	9,76	9,52
5.	Z obszaru nauk humanistycznych i społecznych obowiązkowe (D ₁)	30	3	0,98	1,43
6.	Z obszaru nauk humanistycznych i społecznych do wyboru (D ₂)	30	2	0,98	0,95
7.	Ogólnouczeniowane obowiązkowe (E ₁)	10	0,5	0,33	0,24

8.	Ogólnouczelniane do wyboru (E ₂)	180	6,0	5,85	2,86
9.	Związane z pisaniem pracy dyplomowej (H)	40	16	1,30	7,62
10.	Praktyka zawodowa (F)	750	30	24,39	14,29
11.	Razem	3075	210	100	100

Łącznie przedmioty do wyboru (kierunkowe do wyboru – B₂, obieralne C_{1A}, z obszaru nauk humanistycznych i społecznych do wyboru – D₂, ogólnouczelniane do wyboru – E₂, seminarium) obejmują 875 godzin dydaktycznych (37,6% z 2325 odbywanych w Uczelni) i 70 punktów ECTS (38,9% ze 180), a uwzględniając praktykę odpowiednio 1625 godzin (52,8% z 3075) i 100 punktów ECTS (47,6% z 210).

Praktyka zawodowa obejmuje 750 godzin, tj. 24,4% ogólnej liczby godzin z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia i 30 punktów ECTS (14,3%).

W czasie studiów studenci odbędą również szkolenie BHP i szkolenie biblioteczne.

5. Opis poszczególnych przedmiotów

Opisy poszczególnych modułów (przedmiotów) kształcenia – karty przedmiotów (sylabusy) zawiera **Załącznik nr 1** (wersja elektroniczna).

6. Matryca efektów uczenia się

Matrycę efektów uczenia się stanowi **Załącznik nr 2**.

7. Plan studiów

Plan studiów stanowi **Załącznik nr 3**.

8. Sumaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów

Tabela 8. Liczba punktów ECTS w poszczególnych grupach zajęć i zakresach kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja*

Lp.	Sumaryczne wskaźniki ilościowe programów studiów	ECTS		
		RiTA	ZBT	OiORT
1.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana do zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów:	210		
2.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom podlegającym wyborowi:	100		
3.	Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych:	5		
4.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: – służących zdobywaniu przez studentów umiejętności praktycznych	138,5	139,5	139,5

5.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom odnoszącym się do dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek studiów: – nauki o zarządzaniu i jakości – inżynieria lądowa i transport – nauki o Ziemi i środowisku	210
----	---	-----

Tabela 9. Wykaz przedmiotów, form, godzin i punktów ECTS w grupach zajęć i zakresach kształcenia na kierunku *Turystyka i rekreacja*

Grupa zajęć odnoszących się do dyscypliny naukowej: – nauki o zarządzaniu i jakości								
Nazwa przedmiotu	Forma zajęć dydaktycznych						Łączna liczba godzin	nauki o zarządzaniu i jakości
	W	Ć	L	P	S	ZT		
Technologie informacyjne	0	0	0	0	0	0	0	
Ekologia i ochrona środowiska	12	6	0	6	0	0	24	2
Marketing w turystyce i rekreacji	30	0	0	30	0	0	60	5
Podstawy ekonomii	30	15	0	0	0	0	45	3,5
Podstawy turystyki	8,5	17	0	0	0	0	25,5	2
Podstawy psychologii	15	0	0	0	0	0	15	1
Logistyka usług w turystyce	20	0	0	10	0	0	30	2
Podstawy statystyki i teorii prognozy	3	0	6	0	0	0	9	1
Podstawy socjologii	15	0	0	0	0	0	15	1
Kształtowanie środowiska i ochrona przyrody	0	0	0	0	0	0	0	
Podstawy organizacji i zarządzania	30	0	0	15	0	0	45	3
Infrastruktura transportowa i środki transportu w obsłudze ruchu turystycznego	0	0	0	0	0	0	0	
Informatyka w turystyce	0	0	0	0	0	0	0	
Historia architektury i sztuki	10	10	0	0	0	0	20	1
Podstawy geografii fizycznej	0	0	0	0	0	0	0	
Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej	15	15	0	0	0	0	30	2
Geografia turystyczna	10	5	0	0	0	0	15	1
Krajoznawstwo	10	5	0	0	0	0	15	1
Podstawy rekreacji	7,5	15	0	0	0	0	22,5	1,5
Gospodarka turystyczna	15	30	0	0	0	0	45	3
Podstawy fizjologii człowieka	0	0	0	0	0	0	0	
Ekonomika przedsiębiorstwa turystycznego	15	30	0	0	0	0	45	4
Zagospodarowanie turystyczne	11	22,5	0	0	0	0	33,5	3
Agroturystyka i ekoturystyka	15	7,5	0	0	0	0	22,5	1,5
Turystyka zdrowotna	7,5	7,5	0	0	0	0	15	1
Obsługa dokumentacyjna ruchu turystycznego	5	0	0	10	0	0	15	2
Rachunek rentowności w przedsiębiorstwie turystycznym	5,5	0	0	11,5	0	0	17	2
Podstawy hotelarstwa	10	20	0	0	0	0	30	3,5
Żywnienie człowieka i dietetyka	5,7	2,9	0	0	0	0	8,6	1
Pedagogika czasu wolnego	15	15	0	0	0	0	30	3
Geoturystyka	0	0	0	0	0	0	0	
Dziedzictwo kulturowe	10	0	0	0	0	0	10	1
Język angielski	0	60	0	0	0	0	60	3
Przedmiot do wyboru I (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	

Podstawy ratownictwa									
Pierwsza pomoc przedmedyczna									
Przedmiot do wyboru II (1z2)	15	0	30	0	0	0	45	3	
Badania marketingowe w turystyce i rekreacji									
Badania rynku usług turystycznych i rekreacyjnych									
Przedmiot do wyboru III (1z2)	10	30	0	0	0	0	40	4	
Komunikacja interpersonalna									
Techniki negocjacji i mediacji									
Przedmiot do wyboru IV (1z2)	0	0	0	0	0	0	0		
Urządzenia i systemy techniczne									
Wyposażenie techniczne obiektów turystycznych									
Przedmiot do wyboru V (1z2)	4	7,5	0	0	0	0	11,5	1	
Regiony turystyczne Polski									
Atrakcje turystyczne Polski									
Przedmiot do wyboru VI (1z2)	5	10	0	0	0	0	15	1	
Regiony turystyczne świata									
Atrakcje turystyczne świata									
Przedmiot do wyboru VII (1z2)	15	0	0	0	0	0	15	1	
Dzieje i kultura Ziemi Radomskiej									
Dzieje i kultura miasta Radomia									
Przedmiot do wyboru VIII (1z2)	0	0	0	0	0	15	15	1	
Ćwiczenia terenowe: Żeglarsstwo									
Ćwiczenia terenowe: Aktywna turystyka górską									
Przedmiot do wyboru IX (1z2)	0	0	0	0	0	15	15	1	
Ćwiczenia terenowe: Kajakarstwo									
Ćwiczenia terenowe: Aktywna turystyka rowerowa									
Organizacja transportu w turystyce	7,5	7,5	0	0	0	0	15	1	
Pilotaż i przewodnictwo turystyczne	5	10	0	0	0	0	15	1	
Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym	30	30	0	0	0	0	60	3	
Technologie multimedialne i telematyka w turystyce	0	0	0	0	0	0	0		
Informacja i promocja w turystyce i rekreacji	12	0	24	0	0	0	36	4	
Planowanie i organizacja imprez turystycznych	15	22	0	0	0	0	37	2	
Metodyka rekreacji i turystyki aktywnej	15	30	0	0	0	0	45	2	
Formy turystyki aktywnej	20	20	0	0	0	0	40	2	
Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystyki aktywnej	0	0	0	0	0	0	0		
Technologie multimedialne i telematyka w rekreacji i turystyce aktywnej	0	0	0	0	0	0	0		
Informacja i promocja w turystyce i rekreacji	15	15	0	0	0	0	30	3	
Planowanie i organizacja imprez rekreacyjnych i turystyki aktywnej	30	30	0	0	0	0	60	4	
Organizacja transportu w turystyce	7,5	15	0	0	0	0	22,5	1	
Organizacja i zarządzanie bazą żywieniową	5	10	0	0	0	0	15	1	
Baza towarzysząca w turystyce	20	20	0	0	0	0	40	2	
Zarządzanie zasobami ludzkimi	15	15	0	0	0	0	30	3	
Technologie multimedialne i telematyka w infrastrukturze turystycznej	3	0	6	0	0	0	9	1	
Organizacja i zarządzanie bazą noclegową	22,5	0	34	0	0	0	56,5	3	
Kultura języka polskiego	30	0	0	0	0	0	30	3	
Przedmiot z obszaru nauk humanistycznych II - do wyboru	30	0	0	0	0	0	30	2	
Ochrona własności przemysłowej i prawo autorskie	15	15	0	0	0	0	30	0,5	
Język obcy (poza angielskim)	3	0	6	0	0	0	9	2	
Wychowanie fizyczne	22,5	0	34	0	0	0	56,5		
Praktyka									10
Metodyka pisania pracy dyplomowej	30	0	0	0	0	0	30	2	
Seminarium dyplomowe									4
Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej oraz przygotowanie do egzaminu dyplomowego	30	0	0	0	0	0	30	5	
Razem	519	440,5	60	82,5	40	30	1172	106,5	

	529,5	466	36	82,5	40	30	1184	
	522,5	431	76	82,5	40	30	1182	

Grupa zajęć odnoszących się do dyscypliny naukowej: inżynieria lądowa i transport									
Nazwa przedmiotu	Forma zajęć dydaktycznych						Łączna liczba godzin	inżynieria lądowa i transport	
	W	C	L	P	S	ZT			
Technologie informacyjne	0	0	45	0	0	0	45	2,5	
Ekologia i ochrona środowiska	6	3	0	3	0	0	12	1	
Marketing w turystyce i rekreacji	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy ekonomii	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy turystyki	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy psychologii	0	0	0	0	0	0	0		
Logistyka usług w turystyce	10	0	0	5	0	0	15	1	
Podstawy statystyki i teorii prognozy	9	0	18	0	0	0	27	3	
Podstawy socjologii	0	0	0	0	0	0	0		
Kształtowanie środowiska i ochrona przyrody	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy organizacji i zarządzania	0	0	0	0	0	0	0		
Infrastruktura transportowa i środki transportu w obsłudze ruchu turystycznego	30	30	0	0	0	0	60	4	
Informatyka w turystyce	30	0	15	0	0	0	45	4	
Historia architektury i sztuki	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy geografii fizycznej	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej	0	0	0	0	0	0	0		
Geografia turystyczna	0	0	0	0	0	0	0		
Krajoznawstwo	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy rekreacji	0	0	0	0	0	0	0		
Gospodarka turystyczna	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy fizjologii człowieka	0	0	0	0	0	0	0		
Ekonomika przedsiębiorstwa turystycznego	0	0	0	0	0	0	0		
Zagospodarowanie turystyczne	0	0	0	0	0	0	0		
Agroturystyka i ekoturystyka	0	0	0	0	0	0	0		
Turystyka zdrowotna	0	0	0	0	0	0	0		
Obsługa dokumentacyjna ruchu turystycznego	5	0	0	10	0	0	15	2	
Rachunek rentowności w przedsiębiorstwie turystycznym	4,5	0	0	8,5	0	0	13	1,5	
Podstawy hotelarstwa	0	0	0	0	0	0	0		
Żywnienie człowieka i dietetyka	0	0	0	0	0	0	0		
Pedagogika czasu wolnego	0	0	0	0	0	0	0		
Geoturystyka	0	0	0	0	0	0	0		
Dziedzictwo kulturowe	0	0	0	0	0	0	0		
Język angielski	0	60	0	0	0	0	60	3	
Przedmiot do wyboru I (1z2)	0	0	0	0	0	0	0		
Podstawy ratownictwa									
Pierwsza pomoc przedmedyczna									
Przedmiot do wyboru II (1z2)	0	0	0	0	0	0	0		
Badania marketingowe w turystyce i rekreacji									
Badania rynku usług turystycznych i rekreacyjnych									
Przedmiot do wyboru III (1z2)	0	0	0	0	0	0	0		
Komunikacja interpersonalna									

Techniki negocjacji i mediacji								
Przedmiot do wyboru IV (1z2)	30	0	0	15	0	0	45	5
Urządzenia i systemy techniczne								
Wyposażenie techniczne obiektów turystycznych								
Przedmiot do wyboru V (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Regiony turystyczne Polski								
Atrakcje turystyczne Polski								
Przedmiot do wyboru VI (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Regiony turystyczne świata								
Atrakcje turystyczne świata								
Przedmiot do wyboru VII (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Dzieje i kultura Ziemi Radomskiej								
Dzieje i kultura miasta Radomia								
Przedmiot do wyboru VIII (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Ćwiczenia terenowe: Żeglarstwo								
Ćwiczenia terenowe: Aktywna turystyka górską								
Przedmiot do wyboru IX (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Ćwiczenia terenowe: Kajakarstwo								
Ćwiczenia terenowe: Aktywna turystyka rowerowa								
Organizacja transportu w turystyce	7,5	7,5	0	0	0	0	15	1
Pilotaż i przewodnictwo turystyczne	0	0	0	0	0	0	0	
Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym	0	0	0	0	0	0	0	
Technologie multimedialne i telematyka w turystyce	15	30	0	0	0	0	45	3
Informacja i promocja w turystyce i rekreacji	0	0	0	0	0	0	0	
Planowanie i organizacja imprez turystycznych	7,5	11,5	0	0	0	0	19	1
Metodyka rekreacji i turystyki aktywnej	0	0	0	0	0	0	45	
Formy turystyki aktywnej	0	0	0	0	0	0	0	
Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystyki aktywnej	0	0	0	0	0	0	19	
Technologie multimedialne i telematyka w rekreacji i turystyce aktywnej	15	0	30	0	0	0		5
Informacja i promocja w turystyce i rekreacji	0	0	0	0	0	0	0	
Planowanie i organizacja imprez rekreacyjnych i turystyki aktywnej	0	0	0	0	0	0	0	
Organizacja transportu w turystyce	7,5	15	0	0	0	0	22,5	1
Organizacja i zarządzanie bazą żywieniową	0	0	0	0	0	0	0	
Baza towarzysząca w turystyce	0	0	0	0	0	0	0	
Zarządzanie zasobami ludzkimi	0	0	0	0	0	0	0	
Technologie multimedialne i telematyka w infrastrukturze turystycznej	12	0	24	0	0	0	36	4
Organizacja i zarządzanie bazą noclegową	0	0	0	0	0	0	0	
Kultura języka polskiego	0	0	0	0	0	0	0	
Przedmiot z obszaru nauk humanistycznych II - do wyboru	0	0	0	0	0	0	0	
Ochrona własności przemysłowej i prawo autorskie	0	0	0	0	0	0	0	
Język obcy (poza angielskim)	12	0	24	0	0	0	36	2
Wychowanie fizyczne	0	0	0	0	0	0	0	
Praktyka								10
Metodyka pisania pracy dyplomowej	0	0	0	0	0	0	0	
Seminarium dyplomowe								
Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej oraz przygotowanie do egzaminu dyplomowego	0	0	0	0	0	0	0	2,5
Razem	154,5	182	78	41,5	0	0	456	46,5
	139,5	133	108	41,5	0	0	422	
	144	148	102	41,5	0	0	435,5	

Grupa zajęć odnoszących się do dyscypliny naukowej: nauki o Ziemi i środowisku								
Nazwa przedmiotu	Forma zajęć dydaktycznych						Łączna liczba godzin	nauki o Ziemi i środowisku
	W	Ć	L	P	S	ZT		
Technologie informacyjne	0	0	0	0	0	0	0	
Ekologia i ochrona środowiska	12	6	0	6	0	0	24	2
Marketing w turystyce i rekreacji	0	0	0	0	0	0	0	
Podstawy ekonomii	0	0	0	0	0	0	0	
Podstawy turystyki	6,5	13	0	0	0	0	19,5	1,5
Podstawy psychologii	0	0	0	0	0	0	0	
Logistyka usług w turystyce	0	0	0	0	0	0	0	
Podstawy statystyki i teorii prognozy	3	0	6	0	0	0	9	1
Podstawy socjologii	0	0	0	0	0	0	0	
Kształtowanie środowiska i ochrona przyrody	15	15	0	0	0	0	30	2
Podstawy organizacji i zarządzania	0	0	0	0	0	0	0	
Infrastruktura transportowa i środki transportu w obsłudze ruchu turystycznego	0	0	0	0	0	0	0	
Informatyka w turystyce	0	0	0	0	0	0	0	
Historia architektury i sztuki	20	20	0	0	0	0	40	2
Podstawy geografii fizycznej	15	15	0	0	0	0	30	2
Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej	0	0	0	0	0	0	0	
Geografia turystyczna	20	10	0	0	0	0	30	2
Krajoznawstwo	20	10	0	0	0	0	30	2
Podstawy rekreacji	7,5	15	0	0	0	0	22,5	1,5
Gospodarka turystyczna	0	0	0	0	0	0	0	
Podstawy fizjologii człowieka	15	0	0	0	0	0	15	1
Ekonomika przedsiębiorstwa turystycznego	0	0	0	0	0	0	0	
Zagospodarowanie turystyczne	4	7,5	0	0	0	0	11,5	1
Agroturystyka i ekoturystyka	15	7,5	0	0	0	0	22,5	1,5
Turystyka zdrowotna	7,5	7,5	0	0	0	0	15	1
Obsługa dokumentacyjna ruchu turystycznego	0	0	0	0	0	0	0	
Rachunek rentowności w przedsiębiorstwie turystycznym	0	0	0	0	0	0	0	
Podstawy hotelarstwa	0	0	0	0	0	0	0	
Żywnienie człowieka i dietetyka	14,3	7,1	0	0	0	0	21,4	2,5
Pedagogika czasu wolnego	0	0	0	0	0	0	0	
Geoturystyka	15	15	0	0	0	0	30	3
Dziedzictwo kulturowe	5	0	0	0	0	0	5	0,5
Język angielski	0	60	0	0	0	0	60	3
Przedmiot do wyboru I (1z2)	0	0	15	0	0	0	15	1
Podstawy ratownictwa								
Pierwsza pomoc przedmedyczna								
Przedmiot do wyboru II (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Badania marketingowe w turystyce i rekreacji								
Badania rynku usług turystycznych i rekreacyjnych								
Przedmiot do wyboru III (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Komunikacja interpersonalna								
Techniki negocjacji i mediacji								
Przedmiot do wyboru IV (1z2)	0	0	0	0	0	0	0	
Urządzenia i systemy techniczne								
Wypożyczenie techniczne obiektów turystycznych								
Przedmiot do wyboru V (1z2)	11	22,5	0	0	0	0	33,5	3

Regiony turystyczne Polski									
Atrakcje turystyczne Polski									
Przedmiot do wyboru VI (1z2)	10	20	0	0	0	0	30	2	
Regiony turystyczne świata									
Atrakcje turystyczne świata									
Przedmiot do wyboru VII (1z2)	15	0	0	0	0	0	15	1	
Dzieje i kultura Ziemi Radomskiej									
Dzieje i kultura miasta Radomia									
Przedmiot do wyboru VIII (1z2)	0	0	0	0	0	15	15	1	
Ćwiczenia terenowe: Żeglarstwo									
Ćwiczenia terenowe: Aktywna turystyka górską									
Przedmiot do wyboru IX (1z2)	0	0	0	0	0	15	15	1	
Ćwiczenia terenowe: Kajakarstwo									
Ćwiczenia terenowe: Aktywna turystyka rowerowa									
Organizacja transportu w turystyce	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pilotaż i przewodnictwo turystyczne	10	20	0	0	0	0	30	2	
Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym	0	0	0	0	0	0	0	0	
Technologie multimedialne i telematyka w turystyce	0	0	0	0	0	0	0	0	
Informacja i promocja w turystyce i rekreacji	3	0	6	0	0	0	9	1	
Planowanie i organizacja imprez turystycznych	7,5	11,5	0	0	0	0	19	1	
Metodyka rekreacji i turystyki aktywnej	0	0	0	0	0	0	0	0	
Formy turystyki aktywnej	10	10	0	0	0	0	20	1	
Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju turystyki aktywnej	30	30	0	0	0	0	60	3	
Technologie multimedialne i telematyka w rekreacji i turystyce aktywnej	0	0	0	0	0	0	0	0	
Informacja i promocja w turystyce i rekreacji	0	0	0	0	0	0	0	0	
Planowanie i organizacja imprez rekreacyjnych i turystyki aktywnej	0	0	0	0	0	0	0	0	
Organizacja transportu w turystyce	0	0	0	0	0	0	0	0	
Organizacja i zarządzanie bazą żywieniową	10	20	0	0	0	0	30	2	
Baza towarzysząca w turystyce	10	10	0	0	0	0	20	1	
Zarządzanie zasobami ludzkimi	0	0	0	0	0	0	0	0	
Technologie multimedialne i telematyka w infrastrukturze turystycznej	0	0	0	0	0	0	0	0	
Organizacja i zarządzanie bazą noclegową	7,5	0	11	0	0	0	18,5	1	
Kultura języka polskiego	10	20	0	0	0	0	30	0	
Przedmiot z obszaru nauk humanistycznych II - do wyboru	10	10	0	0	0	0	20	0	
Ochrona własności przemysłowej i prawo autorskie	0	0	0	0	0	0	0	0	
Język obcy (poza angielskim)	0	0	0	0	0	0	0	2	
Wychowanie fizyczne	7,5	0	11	0	0	0	18,5	0	
Praktyka									10
Metodyka pisania pracy dyplomowej	0	0	0	0	0	0	0	0	
Seminarium dyplomowe									
Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej oraz przygotowanie do egzaminu dyplomowego	0	0	0	0	0	0	0	2,5	
Razem	251,5	322,5	27	6	0	30	637		57
	271	331	21	6	0	30	658		
	258,5	321	32	6	0	30	647,5		

9. Praktyka

Na kierunku *Turystyka i rekreacja* – profil praktyczny – prowadzonym na WTiE UTH Radom zaplanowano dwa rodzaje praktyk zawodowych:

- praktykę w instytucjach związanych z branżą turystyczną (u pracodawcy) oraz
- praktykę w formie zajęć terenowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich.

Ramowy Program Praktyk:

Forma praktyki

Praktyka zawodowa u pracodawcy jest odbywana w wymiarze 750 godzin (sześć miesięcy). Stanowi ona część procesu dydaktycznego i jest obowiązkowa dla wszystkich studentów. Zaliczenie praktyki zawodowej skutkuje zdobyciem przez studenta 30 pkt ECTS. Odbywana jest w dwu blokach:

- blok pierwszy 2,5 miesiąca po semestrze drugim,
- blok drugi 3,5 miesiąca po semestrze czwartym.

Miejsce odbycia praktyki

Praktyka zawodowa u pracodawców odbywana jest pod kierunkiem wyznaczonych w poszczególnych instytucjach opiekunów. W pierwszym bloku (po II semestrze) praktyka odbywa się w instytucjach, związanych z szeroko rozumianą turystyką (np. biura turystyczne, centra informacji turystycznej, obiekty noclegowe, obiekty rekreacyjne, obiekty żywieniowe, jednostki samorządu terytorialnego, obiekty kulturowe, regionalne i lokalne organizacje turystyczne, grupy lokalnego działania, ośrodki wczasowe, itp.). W drugim bloku (po IV semestrze) praktyka odbywa się w instytucjach związanych z wybraną przez studenta specjalnością.

Zakres merytoryczny praktyki odpowiadający kierunkowi

W przypadku zakresu *Rekreacja i turystyka aktywna* do preferowanych instytucji, w których student może odbyć praktykę zawodową, zalicza się m.in.: obiekty rekreacyjne, oddziały PTTK, biura podróży, organizacje turystyczne, towarzystwa i stowarzyszenia turystyczne, ośrodki wczasowe, itp.

W przypadku zakresu *Obsługa i organizacja ruchu turystycznego* student może odbyć praktykę zawodową w: gospodarstwach agroturystycznych, ośrodkach informacji turystycznej, pensjonatach, ośrodkach wczasowych, regionalnych organizacjach turystycznych, PTTK, biurach turystycznych, hotelach, pensjonatach, obiektach turystyki kulturowej (zespółach pałacowych, zamkach, jaskiniach), itp., czyli w obiektach, w których koncentruje się ruch turystyczny.

W przypadku zakresu *Zarządzanie bazą turystyczną* praktyka zawodowa powinna być odbywana w obiektach związanych z szeroko rozumianą bazą turystyczną (w obiektach noclegowych, żywieniowych, w instytucjach związanych z bazą towarzyszącą).

Celem praktyki zawodowej jest opanowanie umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy zdobytej w ramach kształcenia kierunkowego i specjalistycznego. W trakcie praktyki zawodowej student zapoznaje się z zadaniami i strukturą organizacyjną podmiotu, w którym odbywa praktykę, poznaje przepisy BHP, ochrony środowiska i ppoż. oraz inne przepisy istotne dla bezpiecznego odbycia praktyki. Ponadto student poznaje zasady zarządzania i organizacji pracy oraz nowoczesne metody i narzędzia zarządzania obiektami turystycznymi. Student zdobywa praktyczne umiejętności związane z zarządzaniem zasobami ludzkimi oraz finansami podmiotów w branży turystycznej, kształci umiejętności zarządzania własnym czasem i pracę w zespole, zdobywa podstawowe umiejętności zawodowe związane z wykonywaniem zadań na wybranych stanowiskach pracy.

Praktyka zawodowa jest powiązana z efektami uczenia się przewidzianymi w programie studiów.

Po ukończeniu praktyki zawodowej:

– W zakresie wiedzy student:

- Ma wiedzę na temat struktur i instytucji społecznych oraz rodzajów więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji;
- Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej;

– W zakresie umiejętności student:

- Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi oraz wybranymi normami i regułami (prawnymi, zawodowymi, moralnymi) w celu rozwiązywania konkretnych zadań

z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku *Turystyka i rekreacja*;

- Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej;
- Ma przygotowanie niezbędne do pracy oraz zna zasady bezpieczeństwa związane z tą pracą;

– W zakresie kompetencji społecznych student:

- Zna podstawowe, teorie i koncepcje w zakresie nauk społecznych i potrafi je zastosować w praktyce;
- Potrafi dzielić się wiedzą oraz pracować w zespole i rozumie potrzebę uczenia się.

Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie porozumień o prowadzeniu studenckich praktyk zawodowych, które zawierane są pomiędzy Uniwersytetem Technologiczno-Humanistycznym im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu a Zakładem Pracy reprezentowanym przez upoważnione osoby.

W ramach praktyk prowadzonych pod kierunkiem nauczycieli akademickich student zdobywa m.in. praktyczne umiejętności w zakresie organizacji wyjazdów turystycznych oraz przewodnictwa i pilotażu. Ich celem jest:

- przeprowadzenie obserwacji terenowych obejmujących komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego w konkretnym regionie turystycznym,
- rejestrowanie obiektów turystycznych w konkretnym regionie turystycznym,
- ocena stanu infrastruktury turystycznej w konkretnym regionie turystycznym,
- analiza potencjału rekreacyjno-turystycznego w konkretnym regionie turystycznym.

Po zakończeniu tych praktyk student:

– W zakresie wiedzy:

- Zna i rozumie zjawiska i procesy przyrodnicze, ekologiczne, fizyczno-geograficzne kształtujące i organizujące przestrzeń turystyczną w poszczególnych regionach turystycznych kraju;
- Posiada wiedzę o środowisku przyrodniczym, formach ochrony przyrody i dziedzictwie kulturowym w poszczególnych regionach turystycznych kraju;
- Ma uporządkowaną wiedzę ogólną o infrastrukturze turystycznej i rekreacyjnej w poszczególnych regionach turystycznych kraju;

– W zakresie umiejętności student:

- Potrafi zaplanować i zorganizować przedsięwzięcie turystyczne i rekreacyjne, z uwzględnieniem wymagań prawnych, technicznych, ekonomicznych i środowiskowych;
- Potrafi opisać i zaprezentować podregiony turystyczne poszczególnych regionów turystycznych kraju, potrafi przedstawić ocenę ich atrakcyjności;

– W zakresie kompetencji społecznych student:

- Jest gotów do odpowiedzialności za własną pracę i podejmowane decyzje oraz podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania.

Warunki zaliczenia praktyki

- odbycie praktyki w ustalonym terminie,
- przedłożenie dokumentu „Potwierdzenie odbycia praktyki” (potwierdzenie zakładu pracy o odbyciu praktyki przez studenta),
- przedłożenie sprawozdania z przebiegu praktyki – sprawozdanie powinno być podpisane i zaopatrzone pieczęcią zakładu pracy,

- akceptacja sprawozdania przez wydziałowego opiekuna praktyk studenckich.
- Zaliczenia dokonuje opiekun poprzez wpis do systemu.

10. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu

Jednym z ważniejszych etapów przygotowania Wydziału Transportu i Elektrotechniki, w tym studentów kierunku *Turystyka i rekreacja*, do umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest realizowany program Erasmus+, wcześniej znany jako program LLP Erasmus.

Działania Dziekana Wydziału Transportu i Elektrotechniki związanych z umiędzynarodowieniem procesu kształcenia wspiera Pełnomocnik Dziekana ds. Współpracy z Zagranicą oraz koordynator wydziałowy ds. Programu Erasmus+.

Głównym zadaniem Pełnomocnika Dziekana Wydziału ds. Współpracy z Zagranicą jest organizowanie przyjazdów studentów zagranicznych i wyjazdów studentów Wydziału w ramach programu Erasmus+ oraz nadzorowanie realizowanych w ramach wymiany programów dydaktycznych. Szczegółowe zadania Pełnomocnika Dziekana Wydziału ds. Współpracy z Zagranicą obejmują udzielanie informacji studentom i pracownikom Wydziału na temat wymiany studentów w ramach programu Erasmus+, w tym zamieszczenie aktualnej informacji na stronie Wydziału i w gablocie informacyjnej; weryfikacja dokumentów wykładowców i studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+; opieka nad wykładowcami oraz studentami zagranicznymi będącymi uczestnikami programów wymiany dydaktycznej; podejmowanie działań na rzecz integracji studentów z zagranicy ze środowiskiem Wydziału; weryfikacja wykazu zaliczeń studentów (Transcript of Records); wnioskowanie do Dziekana Wydziału o zaliczenie semestru studentom, którzy odbyli studia w zagranicznej uczelni partnerskiej; uzupełnianie ocen w systemie e-Uczelnia studentom, którzy zaliczyli semestr w zagranicznej uczelni partnerskiej; koordynacja i nadzór nad współpracą z zagranicznymi uczelniami w ramach umów zawartych przez Uczelnię i Wydział; reprezentowanie Wydziału w kontaktach z partnerami zagranicznymi w sprawach dydaktycznych (praktyki w firmach zagranicznych); współpraca z jednostkami administracji Uczelni, szczególnie z Działem Współpracy z Zagranicą, oraz wspomaganie poszukiwania partnerów naukowych i dydaktycznych z zagranicznych uczelni partnerskich.

W ramach Umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej, w dniu 13.01.2017, Rada Wydziału Transportu i Elektrotechniki przyjęła procedurę przeprowadzania postępowania w sprawie nostryfikacji stopni naukowych uzyskanych za granicą na Wydziale Transportu i Elektrotechniki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, a także przyjęła procedurę przeprowadzenia postępowania w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą oraz w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów wyższych na określonym poziomie kształcenia na Wydziale Transportu i Elektrotechniki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.

Wydział Transportu i Elektrotechniki od wielu lat aktywnie uczestniczy w realizacji programu Erasmus+. Dzięki temu nawiązano kontakty z wieloma europejskimi uczelniami i w ramach rozwijanej współpracy Wydział Transportu i Elektrotechniki jest gotowy na przyjęcie na studia, studentów z uczelni zagranicznych, na kierunek *Turystyka i rekreacja*. W ostatnich dwóch latach większość studentów pochodzi z Ukrainy.

Wydział Transportu i Elektrotechniki zamierza intensyfikować działania sprzyjające dalszemu umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Z tego powodu opracowano zakładkę na stronie internetowej Wydziału, która poświęcona jest współpracy międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Strona posiada angielską wersję językową. Studenci Wydziału Transportu i Elektrotechniki, jak również ich zagraniczni partnerzy, mogą zrzekać się w ramach wolontariatu wspierającego realizację programu Erasmus+. Te działania mają w założeniu zwiększyć liczbę zagranicznych studentów studiujących w Radomiu, co będzie miało wpływ na kształtowanie kierunków rozwojowych Wydziału Transportu i Elektrotechniki.

Studenci Wydziału Transportu i Elektrotechniki, kierunku *Turystyka i rekreacja*, mają zapewnioną możliwość doskonalenia wybranego przez siebie języka obcego: angielskiego, niemieckiego lub rosyjskiego w formie lektoratu. Za weryfikację osiągniętych przez studentów kompetencji językowych odpowiada Studium Języków Obcych (SJO), tj. jednostka międzywydziałowa Uczelni. Studium prowadzi naukę języków: angielskiego, niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego. Nauka języka obcego prowadzona przez SJO jest kontynuacją programu nauczania obowiązującego w szkole średniej.

Studenci Wydziału Transportu i Elektrotechniki, kierunku *Turystyka i rekreacja*, którzy zamierzają wyjechać na studia zagraniczne w ramach programu Erasmus+ są zobowiązani do potwierdzenia posiadanych kompetencji językowych. W tym celu uczestniczą oni w egzaminie językowym, który jest organizowany przez SJO. Informacja o terminie egzaminów umieszczana jest na stronie internetowej Wydziału. Studenci, którzy posiadają certyfikaty: British Council, Goethe Instytut, Institut Français oraz TELC są zwolnieni z obowiązku uczestniczenia w egzaminie.

Wydział Transportu i Elektrotechniki realizuje zadania związane z procesem umiędzynarodowienia procesu kształcenia. W tym aspekcie uczestniczy w realizacji programu Erasmus+ promując mobilność kadry naukowo-dydaktycznej oraz studentów. Jest ona możliwa dzięki podpisanym przez Uniwersytet umowom bilateralnym o współpracy międzynarodowej z zagranicznymi uczelniami.

Wydział Transportu i Elektrotechniki aktywnie propaguje program Erasmus+, zarówno wśród studentów, jak i nauczycieli akademickich.

11. Zasady rejestracji na kolejny semestr oraz dozwolony deficyt punktów ECTS po poszczególnych semestrach

Zasady rejestracji na kolejny semestr oraz dozwolony deficyt punktów ECTS po poszczególnych semestrach reguluje Regulamin studiów, zgodnie z którym student uzyskuje rejestrację na kolejny semestr jeżeli uzyskał łączną liczbę punktów wymaganą do zaliczenia danego semestru z deficytem punktów określonym w programie studiów – 12 ECTS. Przy wpisie na semestr piąty nie uwzględnia się punktów ECTS za praktykę.

12. Zasady dyplomowania

Studenci kierunku *Turystyka i rekreacja* kończą studia i uzyskują tytuł zawodowy licencjata po napisaniu pracy licencjackiej i zdaniu egzaminu dyplomowego.

Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się, którym przypisano 210 punktów ECTS, pozytywna ocena pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego.

Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia z zakresu praktycznego prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami pierwszego stopnia na kierunku *Turystyka i rekreacja* (profil praktyczny) oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania.

Przed egzaminem dyplomowym, praca dyplomowa sprawdzana jest z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Warunki ukończenia studiów oraz szczegółowe zasady dyplomowania zawarto w:

- Regulaminie studiów w UTH Radom,
- Procedurze dyplomowania przyjętej na Wydziale Transportu i Elektrotechniki
- Procedurze antyplagiatowej prac dyplomowych przed dopuszczeniem ich do obrony w UTH Radom.